

plaers D'AVUI+

N. 120 | DIUMENGE, 29 DE JUNY DEL 2008

Submergir-se a Saragossa

El club dels 50
Els misteris de la Capella Sixtina

Els Cremats

Les havaneres del segle XXI ja són aquí. Els Cremats porten dotze anys revolucionant un estil que va més enllà dels clàssics ‘El meu avi’ i ‘La bella Lola’. Una base rítmica potent i unes partitures renovades són el secret de l’èxit d’aquest grup que acaba de presentar el seu cinquè disc, ‘Havaneres i cançons cubanes’, on treuen la pols a les cançons de tota la vida i ens presenten havaneres pròpies amb lletres contemporànies. Els nous nois de Calella són el Narcís i l’Enric Ferrer, el Koko, el Xevi Juanals (i també el Carlos Pons i el Ramon Ponsatí, que es van perdre la foto i la Fanta de taronja).

→ **Fa dotze anys que voleu introduir una nova forma d’entendre les havaneres.**

Narcís: El nou disc d’Els Cremats és ja el cinquè que traïem al mercat i el primer amb una companyia discogràfica. Ens posen l’etiqueta de reformistes o revolucionaris. La nostra manera de pensar i d’entendre la música, a part que tots som músics professionals, la veiem d’una altra manera. Agafem les havaneres i les interpretem com les sentim nosaltres. Moltes vegades s’acosten a la rumba, encara que moltes altres més als sons cubans, al tango... Intentem agafar cada cançó i no imitar ningú sinó fer un segell propi, el segell d’Els Cremats.

Una de les reformes més visibles que proposeu és desfer-vos del clàssic uniforme a ratlles dels cantants d’havaneres.

Narcís: Al final sí que actuem amb uniformes però no a ratlles, per comoditat sobretot. A la portada del disc cadascú va vestit a la seva manera. Hi anem molt tapats però és que feia molt de fred quan vam fer les fotos.

El tema amb lletres més contemporànies és *Lluny*, compostat per David Menor.

Koko: Sí, *Lluny* és fruit de la col·laboració del David, que és amic nostre, de la mateixa quinta.

Narcís: Ell és molt bo en la lletra i la música. Va aplicar la nostàlgia de l’havanera al seu món. Ell no va a pescar ni marxa a Cuba deixant enrere cap amor. El que sí li va passar és que va enamorar-se d’una *guiri* que va marxar cap al seu país un cop va acabar l’estiu. Així que a diferència de les havaneres antigues aquí ella és la que marxa, i ell és només un noi del poble, i no cap pescador. És la part més complicada d’aquest gènere, el fet d’intentar modernitzar el motiu de les lletres de les cançons, actualitzar-les per parlar de temàtiques actuals o almenys actualitzar les temàtiques universals com l’amor.

I un altre tema especial, *El viatge d’en Calau*, és el compostat per tu, Enric?

Enric: Sí, bé, la gestació va anar a poc a poc, prenent notes i treballant davant del piano fins que va sortir i va sonar bé. I per a la lletra vaig triar explicar una història que va passar a Palafrugell fa molts anys.

Narcís: Forma part d’un petit grup de composicions pròpies que tenim a Calella. La platja del Calau és la que està al costat de la del Port-bo, on es fa la cantada d’havaneres de Calella de Palafrugell. Tot i això, ens estem estrenant amb temàtiques diferents, menys marineres.

És aquesta línia, la de les cançons pròpies, la que voleu seguir en el futur?

Koko: Sí, sí. Ens agradaria sobretot fer temes propis.

Narcís: Bé, al principi només sabíem dues havaneres. Llavors no érem prou ago-

sarats com per fer temes propis. Primer vam voler tenir un coneixement profund del que es feia i ara ens estem animant amb els temes de l'Enric i el d'en David Menor. I aquest estiu presentem temes nous, lletres més actuals i més pensades des del prisma d'una persona de la nostra edat. No volem renegar del públic de certa edat que encara ens escolta per sentir havaneres de tota la vida però volem obrir una línia renovadora com s'ha fet en altres gèneres de música popular catalana. Ens agradaria que l'havanera tingués l'evolució que ha tingut la rumba catalana amb gent jove que fa temes propis i que té seguidors que els van a veure a ells i no als temes.

Escriure lletres actuals per a havaneres contemporànies és molt difícil?

Narcís: Tenim un gran problema amb les lletres perquè nosaltres som més músics que lletristes. La dificultat de les lletres d'havaneres és que són molt nostàlgiques i costa molt trobar l'equilibri entre allò maco i allò massa passat de moda. Si algú vol escriure'ns una que ens l'envii a info@grupelscremats.com.

La majoria de cantants d'havaneres ja tenen una edat...

Sou l'única esperança perquè els joves també s'enganxin a aquest estil musical?

Narcís: Bé, ja hi ha gent jove que ens escolta i que escolta altres grups. La mitjana d'edat als nostres concerts és força més baixa que la de la resta de formacions. Però, això sí, no som ni molt menys l'única esperança per atreure el jovent. De fet, hi ha grups que ens escriuen perquè voldrien formar també un grup d'havaneres i volen que els passem partitures. Ens ajudaria molt que comencessin a proliferar grups com nosaltres.

Xevi: El sol fet de veure havaneres en un programa de festa major ja és molt dissuasiu per al jovent... però quan et coneixen i passen per allà t'escolten i diuen, ostres, això són havaneres? I s'enganxen. Però, és clar, d'entrada ens veuen com una cosa tradicional, associada a una determinada època o tipologia de gent i no els agrada.

Heu enriquit musicalment l'havanera, per exemple, amb baix i percussions, però hi ha alguna cosa que és sagrada en el gènere i no us atreviu a tocar?

Narcís: Crec que el que és sagrat és cantar a veus, a veus polifòniques. I està molt arrelat que els grups d'havaneres han

trossar, a veure com ho fotrem tot enlaire. Jo sóc l'últim en aterrar al grup, ara fa tres anys, i mai ningú no m'ha dit que hagi de fer o desfer res.

Heu pensat en cantar en anglès i donar més volada internacional a les havaneres?

Enric: El nostre accent empordanès ens delataria, i és una cultura massa allunyada de la nostra. Ens quedem amb el castellà i el català.

Narcís: Sí, al disc hi ha temes en castellà i català indiferentment. Des de *La bella Lola* o *El cuarto de Tula* fins a *La Gavina* o *Lluny*, composta per un amic nostre.

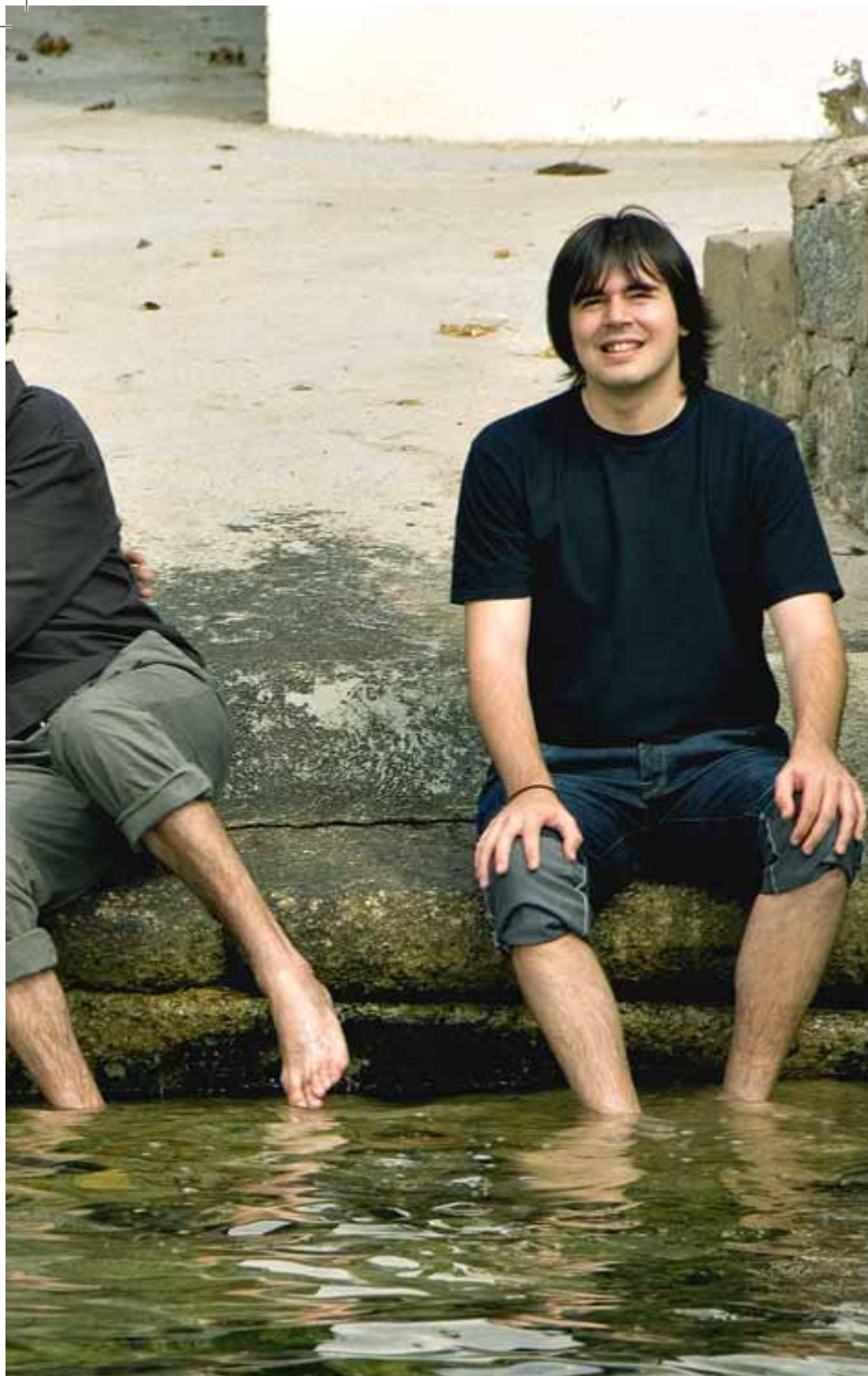
“Ens agradaria que l'havanera tingués l'evolució que ha tingut la rumba catalana amb gent jove que fa temes propis”

de ser amb veus masculines. Nosaltres algun cop hem fet col·laboracions amb veus femenines i el cert és que queda de cine. Suposem que l'etiqueta de només veus masculines es trencarà algun dia.

Xevi: Sí, de fet sembla que quan ens posem a fer el disc hi ha gent que pensa que ens posarem a provar què podem des-

Xevi: Sí, un tema molt bo de cantar havaneres és que no hi ha prejudicis amb la llengua. Ningú et diu res per cantar havaneres en castellà. No ens han penjat com als rockers catalans que s'han passat al castellà.

Quina és la reacció dels *guiris*, ells que no tenen el prejudici del que és una música popular i estigmatitzada?

Koko: Als *guiris* els encanta la música i compren sempre molts CDs a les actuacions. Els agraden els sons cubans, antillans...

Narcís: Sí, la nostra proposta, més rítmica de l'habitual en relació amb altres grups d'havaneres, s'adapta més als gustos dels que no entenen la lletra.

Per què creieu que tenen tant èxit les havaneres?

Narcís: Per la melodia i la tornada, que són molt bones.

Koko: És com la cançó italiana, que té una melodia increïble.

Narcís: Les melodies ja suposen una altra cosa que no ens atreviríem a tocar. Nosaltres som músics i sobre els arranjaments originals canviem i evolucionem el tema. Per exemple, hem portat *La Gavina* al terreny del jazz, i ha resultat una proposta diferent. Crec que al món de l'havanera manca risc i voluntat de sorprendre el públic.

Heu d'estar molt comprenetrats per sincronitzar tantes veus alhora...

Enric: Això és el temps que portem a l'esquena. Les veus han anat madurant al llarg dels anys i s'han comprenetrat cada cop més.

Narcís: Sí, de fet cada cop que ens mirem, respirem o simplement obrim la boca ja sabem el que l'altre vol dir o fer. Venim d'una coral i hem cantat sempre polifònicament. Ara la

sincronia és tal que tenim problemes per discernir si cantem a dos o tres veus... però això són les hores de navegació que portem junts.

Xevi: (amb ironia) Fins i tot hi ha qui sent veus de components del grup que van plegar i ja no hi són.

Us recordeu d'aquell dia fa dotze anys que us van encarregar cantar havaneres pels carrers de Calella abans de la cantada gran?

Narcís: I tant.

Enric: Ostres, doncs jo no me'n recordo, només tenia 14 anys!

Narcís: Sí que ens en recordem, i si ens haguessin dit aleshores que tocaríem plegats els 12 anys següents no ens ho haguéssim cregut. Els primers cinc anys no sabíem si el proper any continuàvem o no. Això de fer un grup de música no respon a cap pla premeditat per fer diners. També ens recordem que aquella primera època lligàvem molt...

"Lligàveu"... ho dieu en passat. Així doncs ja s'ha acabat?

Narcís: Més ens val perquè tots tenim parella!

Xevi: I és mentida que els músics lliguem tant. Si més no, els d'havaneres...

I a més de Llafranc el dia de la cantada gran de Calella, on més us trobarem aquest estiu?

Narcís: Doncs un concert que ens fa encara molta il·lusió és el que hem fet a la platja de la Conxa de Donosti, però també tots els que ens esperen per la costa aquest estiu, no només a la Costa Brava, sinó també al litoral de Tarragona. I també a Lleida i al País Valencià.

Sempre us demanen *La bella Lola* i *El meu avi*. Com us ho feu per no cansar-vos de tocar aquestes dues havaneres tan repetides?

Narcís: Bé, al principi no volíem incloure *La bella Lola* ni *El meu avi* en aquest cinquè disc, però com que hem volgut crear un disc de referència d'havaneres, amb una gran discogràfica, ho havíem de fer. Això sí, són versions vistes des d'un nou punt de vista. A més hem comptat amb grans col·laboracions per a aquests dos temes. La gent d'El bergantí de Malgrat de Mar, amb el Pere Fort a l'acordió, han participat a *La bella Lola* del disc.

Crec que hem respectat bastant els temes clàssics. De fet hem aconseguit sempre el vistiplau dels mestres. El mateix Josep Bastons ens va felicitar per la feina i va cantar amb nosaltres l'havanera *Mariner de terra endins*.

Suposo que tocar en llocs de platja a certes hores de la nit i amb rom cremat a l'envelat del costat és un brou d'anècdotes?

Xevi: Home, sí, una de les darreres és que se'ns va pujar a sobre de l'escenari un equip sencer de rugbi que estaven de comiat de solter...

Narcís: El que més ens passa és que la gent vol pujar a l'escenari a cantar pel seu compte...

Xevi: Sí, a mi em demanen fins i tot la guitarra. I la guitarra ho sento però no la deixo en mans de ningú!

El nom és molt *havanero*?

Enric: Bé, això ho vam pensar bastant temps. Vam pensar en noms molt agosarats però aquest ens feia més el pes.

Koko: Sí, a més és un nom que té fins a un triple sentit.

Narcís: És un nom que sempre hem cregut que s'adapta molt a la nostra manera de fer i ser.

Xevi: Sí, sí... i cada any que passa ens escau més perquè estem més cremats per tot! ■